Leefbaar Nederland

Leefbaar Nederland komt er nu aan!

Na de beëindiging van de koude oorlog is er na 11 september 2001 een nieuwe situatie in de wereld ontstaan. De strijd die ontketend is door de fundamentalisten en terroristen, dwingt de politiek te reageren. Om tot een werkelijke oplossing te komen zal het openlijke debat niet ontweken maar juist aangegaan moeten worden. Leefbaar Nederland wil daarbij het voortouw nemen.

Leefbaar Nederland wil een echte politieke vernieuwing en een radicale mentaliteitsverandering. De vrijwel onbeperkte macht van de politieke partijen moet terug naar de kiezers door deze weer directe zeggenschap en invloed te geven.

Leefbaar Nederland wil een alternatief zijn voor de uitgebluste oude partijen, die vergroeid zijn met de bestaande orde. Door duidelijk te zijn in vaak onbespreekbare zaken wil Leefbaar Nederland politiek en burger weer tot elkaar brengen.

Als deel van de westerse wereld hebben wij als Nederlanders opnieuw onze positie te bepalen tegenover een nieuwe wereldwijde conflictsituatie. Het gaat nu om een veelomvattende strijd tegen rechts-radicale stromingen in de islam die doelbewust gebruik maken van het wapen van de terreur ter bestrijding van de invloed van onze moderne westerse cultuur in de wereld. Dat noopt tot hernieuwde bewustwording van de westerse waarden, die hierbij opnieuw in het geding zijn, maar ook tot hernieuwd kritisch zelfonderzoek. Actieve bestrijding van dit nieuwe terrorisme dient hand in hand te gaan met het opsporen en zoveel mogelijk wegnemen van de oorzaken ervan, dus van de voedingsbodem waarin het gedijt. Maar we moeten tegelijk ook de politieke en maatschappelijke praktijk in onze eigen samenleving kritisch toetsen aan de waarden die we wereldwijd voorstaan. Leefbaar Nederland is ontstaan uit de overtuiging, dat er bij die toetsing heel wat tekortkomingen aan het licht zullen komen. Zo is er niet alleen op Europees niveau een verontrustend democratisch tekort, maar ook op lokaal, regionaal en nationaal niveau. En onze vrijheid van meningsuiting wordt vaak teveel gesmoord door een

overtrokken hang naar conformisme en consensus. Het gaat er Leefbaar Nederland in de eerste plaats om het democratisch tekort op alle niveaus aan te pakken.

We verzetten ons tegen oude partijen:

- die ideologische scheidslijnen in stand houden, die de burgers geen enkele politieke duidelijkheid geven;
- die niet zozeer bezig zijn met zich in te zetten voor hun dierbare principes, maar met het veilig stellen van hun posities;
- die een onderdeel geworden zijn van een nieuwe regentenstand, die opereert volgens het bekende adagium 'ons kent ons';
- die het grondwettelijke en democratische recht van alle Nederlanders op benoeming in openbare diensten tot een farce hebben gemaakt;
- die het grondwettelijke dualisme van regering en parlement in vérgaande mate uitgehold hebben;
- die ons als staatsburgers geen reële invloed geven op samenstelling en beleid van de belangrijkste organen van ons politieke bestel: de regering en bestuurscolleges van gemeenten en provincies en zodoende een bestel in stand houden dat door en door kiezersonvriendelijk is;
- die verkiezingen gereduceerd hebben tot een verplicht politiek ritueel om de schijn van een democratisch gelegitimeerd bestel op te houden, maar voor het te voeren beleid van weinig of geen betekenis;
- die een tweekamerstelsel handhaven dat al meer dan een eeuw ter discussie staat en in de huidige vorm een kwalijke verspilling van tijd, geld en energie is.

Wij willen het democratisch gehalte van onze samenleving aanzienlijk versterken, waardoor burgers meer echte zeggenschap krijgen, maar tegelijk ook aangesproken worden op hun verantwoordelijkheden als staatsburger, ouder, buurtbewoner, leerkracht, voetbalsupporter, enz.

De burgers tellen dubbel mee

Wij willen een leefbaar Nederland, waarin de burgers niet alleen zeggenschap hebben, maar ook aangesproken worden op hun verantwoordelijkheden als ouder, als buurtbewoner, als onderwijzer, als voetbalsupporter en noem maar op.

Nederland leefbaarder maken betekent een herwaardering van de kleinschaligheid. De scholen, de klassen maar ook de gemeenten zijn op uitgegroeid tot kolossale eenheden waarbij niemand zich meer betrokken voelt. Leefbaar Nederland constateert dat dit terecht tot groot ongenoegen van de bevolking heeft geleid en zal de nodige maatregelen voorstaan om dit terug te draaien.

Scholen en sportvelden en –zalen moeten niet geplaatst worden buiten de bebouwde kommen of op industrieterreinen, maar vanwege de veiligheid en de bereikbaarheid juist in de directe woonomgeving.

De veiligheid van de burger moet weer gegarandeerd worden. Vernielingen, plunderingen en jongerenterreur in zwembaden, in voetbalstadions of op straat worden via zwaardere straffen en een lik op stukbeleid hard aangepakt. Aangerichte schade moet door de daders terugbetaald worden.

De burgers zullen hun verantwoordelijkheid moeten kennen en de sociale controle moeten herstellen. Iedereen moet vrij en veilig op straat kunnen gaan.

Geen vriendjespolitiek

Iedere burger, ook als hij geen lid is van een politieke partij, moet in aanmerking komen voor openbare functies ongeacht of dit nu het burgemeesterschap, de commissaris van de koningin of het voorzitterschap van de NOS betreft. Nu worden de baantjes verdeeld onder de 3% van de bevolking die lid is van een politieke partij. Hier wordt openlijk een ongekende vriendjespolitiek bedreven. Ook capabele personen uit die andere 97 %, die geen deel uit maken van de vergader- en carrièrecircuits moeten een eerlijke kans hebben. Leefbaar Nederland gaat dit met spoed aanpakken.

Bestrijding van bureaucratie

De afgelopen jaren zijn er honderden miljoe-

nen gepompt in pogingen om achterstanden en wachtlijsten weg te werken. De burger heeft hier te weinig van geprofiteerd, er kwamen vooral meer regels en meer duur management. Te veel staan de arbeidsorganisaties, ambtenaren en de ingehuurde managers centraal. Bureauwerk en management worden beter gehonoreerd dan de echte werkers. Aan deze kostenverslindende bureaucratie wordt een eind gemaakt. De burgers, de ouders, de leerlingen, de patiënten moeten weer de mensen worden om wie het gaat. Het aanbodsgerichte beleid wordt veranderd in een vraaggericht beleid.

Leefbaar Nederland wil 25% van de bureaucratie en het management wegsnijden en daarmee de collectieve sector saneren. Het vrijgekomen geld wordt uitgegeven aan verbetering van de uitvoering en het aantrekken van meer uitvoerders. Via omscholing worden de arbeidskrachten herplaatst op plekken, waar behoefte aan werkers is.

Een rechtvaardig asielbeleid

Nederland is niet vol maar het is wel erg druk in ons landje. Binnen een Europees beleid zullen wij een verhoudingsgewijze bijdrage moeten leveren aan de opvang van politieke vluchtelingen. Het geld dat hiermee bespaard wordt, wordt geïnvesteerd in de opvang van vluchtelingen in hun eigen regio. Procedures worden ingekort tot maximaal zes maanden. Niet-uitgewezen vluchtelingen worden in het arbeidsproces betrokken.

De integratie van de vluchtelingen (o.a. het leren van het Nederlands) is een voorwaarde voor een verder verblijf.

Geen angst voor het debat met fundamentalistische godsdiensten

Scheiding van Kerk en Staat dient gerespecteerd te worden. De volksvertegenwoordiging bepaalt de wetten en niet een religie. Met fundamentele godsdiensten wordt het debat niet geschuwd maar nadrukkelijk aangegaan. Godsdiensten mogen niet oproepen tot openbaar geweld, veroordeling en belediging.

Emancipatie voor achterstandsgroepen

Emancipatie van kansarmen en mensen in achterstandsgroepen moet worden bevorderd. Met name inwoners in achterstandswijken (w.o.allochtone vrouwen) verdienen hierbij speciale aandacht.

Strengere straffen rassendiscriminatie

Een leefbaar en multicultureel Nederland kent een verdraagzame bevolking zonder lange tenen. Vrijheid van meningsuiting wordt in ruime zin volledig gerespecteerd zolang niet opgeroepen of aangezet wordt tot geweld.

Alle vormen van racisme en discriminatie op grond van ras, levensbeschouwelijke overtuiging, nationaliteit, afkomst of sekse, wordt met kracht bestreden. Straffen voor het begaan van racisme, discriminatie en geweld worden verhoogd. Bij ernstige vormen wordt – na een veroordeling door de rechter – het passief kiesrecht tijdelijk ontnomen.

Meer invloed voor de kiezer

Leefbaar Nederland is voorstander van:

- · een gekozen minister-president
- een gekozen burgemeester en stadhouder (Commissaris van de Koningin)
- de mogelijkheid van éénmalige tussentijdse raadsverkiezingen
- een gemengd districtenstelsel met voor de kiezer herkenbare kandidaten
- een correctief referendum met hoge drempels via een moderne (elektronische) raadpleging

Bij het voorbereiden van de wetgeving moet niet uitgegaan worden van de huidige stand van zaken maar van de mogelijkheden die er zullen zijn tegen de tijd dat deze wetgeving tot stand komt.

Garantie voor goede dienstverlening

Monopolies dienen niet geprivatiseerd te zijn. Dat geldt met name voor de kabelnetten, de telefonie, energie, water, het openbaar vervoer (spoorwegen), Schiphol en de grote havenbedrijven. De politiek gaat niet op de directiestoelen zitten bij de uitvoering van het beleid. De politiek bepaalt het beleid op termijn en

rekent af op de geleverde prestaties.

Een klein land heeft veel buitenland

Nederland is al een tijdje geen wereldmacht en dient zich dan ook zo te gedragen. Minder buitenlandse missies en respect voor nationale soevereiniteiten. Recht spreken dient niet internationaal door de overwinnaar te gebeuren maar hoort in het land zelf plaats te vinden. Het geldverslindende karakter van het Europarlement met het vele heen- en weer reizen wordt aangepakt. Brussel wordt de enige vestigingsplaats. De zeggenschap van de Europarlementariërs wordt vergroot. Hun anonimiteit wordt opgeheven door verkiezingen via een (gemengd) districtenstelsel. De burgers worden direct geraadpleegd bij belangrijke Europese kwesties die hem direct raken (referendum).

Een oplossing voor de brandhaard in het Midden-Oosten kan alleen door:

- · een gegarandeerde Israëlische staat
- teruggave van alle bezette gebieden sinds 1967
- · een gegarandeerde Palestijnse staat

Einde van het generaalsregime

Nederland heeft een peperdure legertop. Verhoudingsgewijs zijn er meer generaals dan in welk Europees land dan ook. Nederland heeft verhoudingsgewijs drie keer zoveel generaals als het militair toch niet kinderachtig denkend Duitsland. Bovendien is de pensioengerechtigde leeftijd nog steeds 55 jaar. Het aantal generaals en kolonels wordt gehalveerd en de pensioengerechtigde leeftijd gaat naar zestig jaar. Deelname aan buitenlandse vredesmissies of bestrijding van conflicten zijn overeenkomstig het Nederlandse politieke en militaire gewicht in de wereld.

Werken: een stuk eigen verantwoordelijkheid

De wens uit de vakbeweging moet gehonoreerd worden: laat de mensen zelf hun werk en werkomstandigheden bepalen. Er komen steeds meer zelfstandige ondernemingen zonder personeel. De Nederlandse (belasting) wetgeving loopt achter op de ontwikkelingen. Verzekeringen moeten persoongericht zijn en niet afhankelijk zijn van een arbeidsrelatie.

Het moet normaal worden dat werk tegen minimumloon ook prikkelt om aan de slag te gaan. Inkomensafhankelijke subsidies moeten dit niet blokkeren. Ouderen die willen werken moeten daarvoor de kans krijgen. Kinderopvangregelingen moeten uitgebreid worden.

Financiën gezond

Aflossing van de staatsschuld en daarmee de verlaging van de aan rente verspilde miljarden, heeft prioriteit boven lastenverlichting o.a. vanwege de vergrijzing. De Zalmnorm wordt gesteund en gehandhaafd. Voor het bereiken van een solide financiële positie, worden er in de huidige onzekere situatie in principe geen extra uitgaven gedaan. Waar dat nodig is wordt in eerste instantie dit binnen de bestaande begroting gezocht door te snijden in de bureaucratie.

De koopkracht van mensen met een minimuminkomen tot modaal wordt in elk geval evenredig en zo mogelijk extra verhoogd. Juist om het goede van het sociale verzekeringsstelsel in stand te kunnen houden, is fraudebestrijding een normale zaak.

Justitie: vrijheid en veiligheid garanderen.

Het vertrouwen van de burgers in het justitiebeleid moet teruggewonnen worden. Tijdens het paarse bewind werd ongegeneerd bekend gemaakt dat van de 1,3 miljoen aangiften bij de politie er meer dan een miljoen onbehandeld blijven liggen. Leefbaar Nederland heeft hierover een heel andere opvatting dan de paarse partijen die deze situatie hebben laten ontstaan.

De bureaucratie bij politie en justitie is te ver doorgeschoten en moet teruggedrongen worden

De achterstand in rechtszaken moet ingelopen worden. De lange wachttijden voor een gerechtelijke procedure tegen criminelen (gemiddeld twee jaar) moeten drastisch teruggebracht worden.

Vormfouten mogen niet tot vrijspraak leiden

maar moeten hersteld kunnen worden.

Wapenbezit wordt strenger aangepakt en zwaarder bestraft.

Relschoppers, geweldplegers en plunderaars worden via lik op stukbeleid veroordeeld. Schade wordt direct op de daders verhaald. Er komt meer aandacht (en financiële vergoeding) voor de slachtoffers.

De namens ons optredende politie moet beter beschermd worden. Er komt meer zichtbaar blauw op straat en minder achter het bureau. Er komen zorgvuldige wettelijke regelingen voor preventief fouilleren, identificatieplicht en DNA-onderzoek.

De controle aan de grenzen wordt hersteld en op Schiphol verscherpt met behulp van nieuwe technieken.

Drie keer goed: redelijke behandeling boeren, diervriendelijk beleid, meer recreatie

De Europese subsidieregeling stimuleert het heen- en weergesleep van landbouwproducten. Een snelle afschaffing van de subsidies en een warme sanering zijn noodzakelijk. Het mestprobleem kan niet verder geschoven worden. Uitgangspunt moet zijn dat niemand met schulden blijft zitten en dat ondernemers waar mogelijk kunnen doorstarten. Er komt een diervriendelijker productie.

Boeren moeten andere bestaansmogelijkheden krijgen b.v. bij natuurbeheer of recreatie-bedrijven. Steeds meer mensen hebben meer vrije tijd en er is een enorme behoefte aan recreatiemogelijkheden. Het streven van de ANWB om meer bos- en wandelgebieden dicht bij huis te ontwikkelen wordt gesteund, ook omdat het autoritten overbodig maakt. In de Randstad zal daarom minstens 30.000 hectare extra bos moeten worden gerealiseerd. Het waddenzeegebied krijgt alle mogelijke bescherming.

De sport krijgt een bredere financiële steun. Sponsoring van amateursporten wordt fiscaal aantrekkelijker gemaakt.

Het milieu is ons lief

Alle maatregelen die een duurzaam milieube-

leid bevorderen hebben prioriteit. We kunnen niet zuinig genoeg zijn op ons kostbare milieu. Milieudelicten worden zwaarder bestraft.

Onderwijs: geen circulairedictatuur, maar terug naar de mensen

De regelgeving vanuit het ministerie moet sterk teruggebracht worden. De enorme massa circulaires met daarin honderden bepalingen werkt frustrerend voor docenten, ouders en leerlingen. Zij moeten de zeggenschap weer terug krijgen. Er zal meer uitgegaan moeten worden van de behoeften van ouders en leerlingen o.a. door meer verschillende types scholen.

De vorming en ontwikkeling van de nog jonge mensen zijn essentieel. Bij het grootschalige massagebeuren ontbreekt de herkenbaarheid. Ook worden taken uitgevoerd om subsidie binnen te halen.

Computerles en –praktijk vanaf het basisonderwijs is voor iedere leerling verplicht. De vele onderwijskrachten die in de WAO zitten, worden parttime of met speciale opdrachten zoals computerbijles, weer ingezet om het tekort aan personeel op te lossen.

Nieuwszender moet voorrang krijgen

Het huidige omroepsysteem waarbij vele zendgemachtigden op alle netten uitgewaaierd zijn, moet sterk vereenvoudigd worden. Drie verschillende zendgemachtigden op de drie netten waarborgen de pluriformiteit. De vele en dure functies in de omroepwereld alsmede de vele bestuurs- en overlegorganen moeten gesaneerd worden. De grote besparingen die hierdoor mogelijk zijn worden gebruikt voor kwaliteitsverbetering en een beter nieuwsaanbod.

Het met belastinggeld gefinancierde publieke omroepsysteem moet geleid worden naar wat minder van hetzelfde (talkshows, quizzen e.d.) en naar wat meer dat de commerciële omroep niet biedt.

In dit verband is de start van een tv-nieuwszender een prioriteit die niet nog vier jaar kan wachten. In deze tijd van grote en hevige actualiteiten is een journaaluitzending elk uur met directe ingang een korte overgangsmaatregel.

Mensen en landen in nood moeten geholpen worden

Elke dag sterven er vele mensen door oorlog, honger en ziekten. Nederland biedt hulp maar ziet vaak dat gedeelten van de geboden hulp naar een corrupte elite gaat. Daarom zal de hulp gerichter en efficiënter moeten zijn.

Als rijk land moet Nederland zijn bijdrage handhaven. Waar mogelijk moeten er garanties komen dat de gelden naar doelgerichte projecten gaan die armoede, honger en ziekten bestrijden en het onderwijs bevorderen. Kansrijke bedrijven in de arme landen moeten gestimuleerd worden waardoor voorkomen wordt dat de beste arbeidskrachten het land verlaten.

Daarnaast moeten onze markten opengesteld worden voor de producten van de arme landen en moeten de arme landen de mogelijkheid hebben zich tijdelijk tegen onze producten te beschermen.

Verkeer: gewoon de problemen met spoed aanpakken

Het samengaan van woon- en werkgebieden moet onnodig verkeer tegengaan. In de wijken komen digipaviljoens van waaruit gewerkt kan worden. De overheid geeft bij dit nieuwe initiatief het voorbeeld. Het openbaar vervoer wordt sterk gestimuleerd. De positie van de Randstad die als metropool geen goede ondergrondse infrastructuur heeft, wordt verbeterd.

Duurzame, toekomstgerichte en milieuvriendelijke oplossingen zoals tunnels krijgen voorrang boven de traditionele wegverbindingen.

De motorrijtuigenbelasting wordt afgeschaft. Het zogenaamde kwartje van Kok, dat tijdelijk zou zijn, wordt onder het motto "Beloofd is beloofd" alsnog teruggeven.

De verdere aanleg van de nutteloze en kostbare Betuwelijn wordt gestaakt.

De traditionele werktijden van 9 tot 5 uur

worden doorbroken. De overheid geeft het voorbeeld. Thuis werken wordt bevorderd. De knelpunten in het wegennet worden met spoed aangepakt. Files zijn slecht voor het milieu, de economie en degenen die er in staan. Waar nodig worden de wegen met voorrang verbreed. Waar dit de veiligheid van het verkeer niet in gevaar brengt, worden vierbaanswegen met twee vluchtstroken heringedeeld

Ziek zijn, beter worden

in acht smallere stroken.

Als er een sector is die ziek is, dan is het wel de volksgezondheid. Ook hier moet eerst het mes in enorme overhead en de kosten voor managers en deskundigen. Hier moet een verandering plaats vinden in het denken waardoor de organisatie en de uitvoerenden niet meer het middelpunt zijn maar het te leveren product.

Om dit te bereiken worden particuliere initiatieven en ondernemingen aangemoedigd. De op deze manier ontstane concurrentie biedt de consument keuze mogelijkheid en een betere beoordeling van de tarieven.

Sociale politiek

Leefbaar Nederland wil een sociale politiek door o.a. te bevorderen dat de koopkracht van mensen met een minimuminkomen tot modaal in elk geval evenredig maar zo mogelijk extra wordt verhoogd. Om de AOW te garanderen en ter ontlasting van de nieuwe generatie werkenden wordt er een premie over de AOW-uitkering geheven (b.v. 10 %) die gecompenseerd wordt met een hogere uitkering (b.v. 250 gulden per maand). Hierdoor zullen mensen die alleen van de AOW leven er enkele tientjes per maand beter van worden, middengroepen blijven gelijk en mensen met een hoog pensioen betalen iets meer.

Het aantal mensen dat in de WAO zit wordt sterk teruggebracht.

Zodra het SER-advies is verschenen zal Leefbaar Nederland dit uitgangspunt nader uitwerken.

Hypotheekaftrek eigen huis handhaven, ei-

gen woningbezit bevorderen.

De bezitters van een eigen woning hebben vanwege hun aangegane verplichtingen recht op duidelijkheid. Degenen die nog geen eigen huis hebben en een beperkt inkomen hebben, moeten de kans krijgen hetzelfde te bereiken. Daarom wordt de aftrek van de hypotheekrente voor het eigen (eerste) huis gehandhaafd.

Ter bevordering van de doorstroming wordt de overdrachtsbelasting afgeschaft.

Er moet minder eenheidsbouw komen, de behoefte aan meer (vraaggerichte) gevarieerde bouw staat centraal. De consument (en niet de overheid of de projectontwikkelaar) moet weer de zeggenschap krijgen over wat en hoe wordt gebouwd.

Een nieuw kabinet, een nieuwe visie

De huidige regeringsvorm is niet meer van deze tijd en werkt niet efficiënt.

Naast de minister-president komen er vier ministers die vier grote beleidsclusters aansturen. Zij vormen samen het nieuwe kabinet. Binnen de beleidsclusters zijn er drie of vier departementen die aangestuurd worden door een onderminister. Deze meer slagvaardige structuur heeft het voordeel dat er geen grondwetswijziging nodig is.

Een kort programma is gewaagd en heeft voordelen

Leefbaar Nederland heeft gekozen voor een kort programma op hoofdlijnen. Wij geloven niet dat de grote bijbels die andere partijen vier jaar met zich meedragen geloofwaardig zijn. Bijna honderd pagina's met duizenden standpunten worden unaniem onderschreven door fracties die soms uit tientallen leden bestaan die geacht worden zelfstandig te denken. Het bevestigt de twijfel van vele Nederlanders over de oprechtheid van de politiek en het verklaart waarom de politiek zo oninteressant en zo grauw geworden is.

Leefbaar Nederland zet een aantal hoofdlijnen neer voor zijn toekomstige Tweede Kamerleden. Daarbinnen worden onze volksvertegenwoordigers geacht zelfstandig te denken en dit publiekelijk te uiten. En ze hoeven er niet steeds als een eenheidsworst uit te komen. Bovendien zullen ze bij het door ons voorgestane districtenstelsel zeker hun kiezers willen informeren en raadplegen.

Wat telt is de kiezer. Die krijgt van ons als nieuwe partij een nog te volgen hoeveelheid tekst voorgelegd. Met duidelijke standpunten. Het enige oordeel hierover dat voor ons interessant is, wordt op 15 mei 2002 gegeven. Leefbaar Nederland zal dan vrijwel zeker deel gaan uitmaken van het parlement.

We wachten die dag met vertrouwen af. Hilversum. 25 november 2001.

DRIE AMENDEMENTEN

Vastgesteld door het Congres van 10 maart 2002 te Hilversum

Amendement WAO

Paars heeft in twee regeerperiodes geen oplossing voor het WAO-probleem tot stand kunnen bren-gen.

Leefbaar Nederland is voorstander van een rechtvaardige oplossing van de WAO-problematiek:

- 1. Verplichte WAO-verzekering wordt beperkt tot ziekten of ongevallen ontstaan tijdens of in verband met verrichte arbeid.
- Vrijwillige WAO-verzekering voor alle overige gevallen.

De huidige premie kan hierdoor omlaag. Het voordeel gaat naar de burgers, die hiermee de premie van de vrijwillige verzekering gedeeltelijk kunnen bekostigen.

Amendement Financiering verkeersbeleid

De motorrijtuigenbelasting wordt (in fasen) afgeschaft. Niet het bezit van een auto, maar het gebruik ervan wordt belast. Niet via een geldverslindende en discriminerende kilometerheffing, maar via de benzineaccijns. Die accijns moet in Europees verband worden geharmoniseerd.

Amendement Fraude

Fraude met gemeenschapsgeld moet met

kracht worden bestreden en dus zwaar worden bestraft. Daarnaast moet onrechtmatig gewin in zijn geheel worden terugbetaald aan de gemeenschapskas.